

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №12/29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №10/16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИКОНОМИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности (без ПН: Информатика и компютърни науки); ОКС
„бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 3

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 120 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 4

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
● ЛЕКЦИИ	30	2
● УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	60	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоянка Георгиева)
2.
(гл. ас. д-р Петя Ангелова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Десислава Серафимова)

I. АНОТАЦИЯ

Курсът на обучение по дисциплината „Икономическа психология“ има за цел да разгледа психологическите детерминанти на икономическото поведение на хората в тяхната практическа дейност. Акцентира се върху основни конструкти от психологията на личността: Аз-образ и самооценка; темперамент; потребности и мотивация; емоции и емоционална регулация; ролята на наследствеността и на средата при формирането на личността; психично здраве и личностна патология; психичен стрес; социален конструктивизъм на нормата и патологията.

Изучаваното учебно съдържание дава знание и разбиране по отношение на:

- икономическата психика и икономическото поведение на индивидуално равнище;
- психологическият аспект на икономическото поведение от гледна точка на социално психологическите взаимодействия и отношения между индивидите в социалните групи;
- психологическите параметри на потребителското поведение;
- психологическите аспекти на формиране и развитие на комуникативните умения.

Получените знания ще намерят отражение във формирането на умения за:

- анализ на психологическите параметри на индивидуалното и групово поведение на хората като предпоставка за успешна бизнес дейност;
- изготвяне на психологически характеристики на различни икономически субекти с оглед по-пълно използване на техния потенциал и успешно управление на дейността им;
- самопознание, само изследване и осъществяване на трансформации в самоидентификацията на личността;
- усъвършенстване на качеството на междуличностно и делово общуване.

Дисциплината изгражда психологическа култура за изследване на психологията на личността, характера на човешките взаимоотношения в деловата сфера и междуличностните взаимодействия.

Учебната дисциплина „Икономическа психология“ предоставя възможности за формиране на следните компетентности: езикова грамотност; личностна компетентност; компетентност на културна осведоменост и изява.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. ВЪВЕДЕНИЕ В ПСИХОЛОГИЯТА		2	2	
1.1.	Психологията като наука			
1.2.	Методи на психологически изследвания			
1.3.	Психология на личността и човешките отношения. Психология на макро социалните процеси, структури и общности			
1.4.	Предмет и задачи на икономическата психология			
Тема 2. ЛИЧНОСТТА В ИКОНОМИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ		4	6	
2.1.	Предметна област на психологията на личността			
2.2.	Теории за личността. Социални и политически аспекти на науките за личността			

2.3.	Индивидуални личностни различия – темперамент, интровертност и екстравертност, когнитивни стилове, локализация на контрола			
2.4.	Характерологични особености на личността (интегрален портрет на характера)			
2.5.	Инструменти за систематизиране и отразяване на индивидуалните различия			
Тема 3. ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ НА ЛИЧНОСТТА		2	2	
3.1.	„Просоциално“ поведение. Възникване на организациите – основни фактори и психологически детерминанти			
3.2.	Трудовото поведение – предпоставка за икономическо поведение			
3.3.	Типове трудова етика и изменение на отношението към труда			
3.4.	Организационна социализация на индивида. Аспекти на самооценката в икономическата дейност			
Тема 4. ИНДИВИДУАЛНИ ПАРАМЕТРИ НА ТРУДОВОТО ПОВЕДЕНИЕ		4	4	
4.1.	Способности и интелект. Типове интелигентност			
4.2.	Професионална пригодност			
4.3.	Видове емоции и емоционални състояния. Теории за емоциите			
4.4.	Ценности, ценностна система и ценностна ориентация. Типология на ценностите (инструментални и терминални ценности)			
4.5.	Аз-ът на личността и поведението („Аз-образ“: самопознание – самооценка – поведение)			
4.6.	Аз-концепция и идентичност			
Тема 5. ЕФЕКТИВНО ПОВЕДЕНИЕ И МОТИВАЦИЯ		2	2	
5.1.	Мотивацията като теоретико-приложен феномен. Измерения на мотивацията в индивидуалното и груповото поведение			
5.2.	Класически мотивационни теории. Интегративни тенденции, модели и подходи			
5.3.	Социално сравнение и социален обмен в трудовата дейност			
5.4.	Психологически договор и мотивация. Модели за взаимодействие между професионална реализация и личен живот			
Тема 6. ПСИХОЛОГИЯ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО		2	2	
6.1.	Теорията за потребителските общества. Потребителско поведение и култура			
6.2.	Психологически фактори влияещи върху потребителското поведение на личността. Аз-концепция и символно потребление			
6.3.	Престижът като мотив за потребление (демонстративно, статусно и престижно потребление)			
6.4.	Когнитивни и емоционални компоненти на потребителското поведение. Психология на масовия потребител			
Тема 7. ПСИХОЛОГИЯ НА РЕКЛАМАТА		2	2	
7.1.	Влияние на основните психологически направления и теории върху развитието на рекламните комуникации			
7.2.	Рекламно-психологически модели за въздействие върху реципиентите. Избор на основен рекламно-психологически модел			

7.3.	Психологическо въздействие (когнитивно, афективно, сугестивно, поведенческо, сетивно) на рекламните послания. Психология на цветовете в рекламата			
7.4.	Морална и правна регламентация на рекламната дейност			
Тема 8. СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ НА ГРУПИТЕ		2	2	
8.1.	Психологически детерминанти на асоциирането („социално улеснение“; конформизъм спрямо социални влияния; потребност от социално сравнение). Феноменът „групова психика“			
8.2.	Дефиниране и специфика на понятието група. Видове групи			
8.3.	Малката група като социално-психологическа категория. Културалните различия в работните групи и тяхната ефективност			
8.4.	Масови социално-психологически явления и масови психични феномени (големи социални групи; тълпа; паника; слухове и др.)			
Тема 9. ПСИХОЛОГИЯ НА ЛИДЕРСТВОТО		2	2	
9.1.	Предизвикателствата пред мениджмънта и лидерството. Лидери и ръководители – диференциация на понятията			
9.2.	Теории за лидерството. Лидерството – ръководство чрез влияние			
9.3.	Психодинамични свойства на лидера. Нарцисизъм и лидерство			
9.4.	Лидерски и мениджърски стилове (същност, разграничение и измерения)			
Тема 10. ОРГАНИЗАЦИОННИ КОНФЛИКТИ И УПРАВЛЕНИЕ НА СТРЕСА		4	2	
10.1.	Конфликтът в дейността на организацията. Видове конфликти (междугрупов, междуличностен, вътрешноличностен)			
10.2.	Психологически подходи и стилове за управление на конфликтните ситуации			
10.3.	Психичният стрес в организацията – аспекти и фази на развитие			
10.4.	Източници на стрес и профилактика			
10.5.	Модели за изследване на психичния стрес в организационна среда			
Тема 11. ПСИХОЛОГИЯ НА МЕЖДУЛИЧНОСТНИТЕ ОТНОШЕНИЯ И КОМУНИКАЦИИТЕ		4	4	
11.1.	Общуването като социално-психичен феномен			
11.2.	Комуникациите като обмен на информация (вербална, невербална и убеждаваща комуникация)			
11.3.	Същност и специфика на деловото общуване. Основни аспекти – комуникативен (обмен на информация), интерактивен (взаимодействие и съвместна дейност) и перцептивен (възприемане и разбиране)			
11.4.	Приложни измерения на деловото общуване – комуникативни бариери; ефекти в междуличностните отношения; типове събеседници и тактики на поведение			
11.5.	Интуицията и невербалните сигнали в процеса на вземане на решения и водене на преговори			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	10
1.2.	Курсова работа	1	10
1.3.	Тестове за самооценка	1	10
Общо за семестриалното оценяване:		3	30
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	30
Общо за сесийното оценяване:		1	30
Общо за всички форми на контрол:		4	60

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Стойнешка, Р. Икономическа психология. Варна: Наука и икономика, 2014.
2. Стойнешка, Р. Психология на управлението. Варна: Наука и икономика, 2008.
3. Данов, Д. Метафизика на икономическата психология. София: ИК-УНСС, 2023.
4. Барет, Д. Професионални тестове за самооценка на вашите способности, личност и мотивация. София: Фокус, 2003.
5. Шираев, Е., Леви, Д. Межкултурна психология. Критично мислене и съвременни приложения. София: Изток-Запад, 2019.
6. Панайотов, Д. Психология на бизнеса. София: СИЕЛА, 2001.
7. Никова, Д. Проблеми на социалната психология. София: УИ Стопанство, 2010.
8. Крейгхед, У. Енциклопедия по психология и поведенческа наука. София: Наука и изкуство, 2008.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Бардов, И. Експериментална психология. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2008.
2. Иванов, Д. Психология на лидерството. София: ИК-УНСС, 2008.
3. Паунов, М. Организационно поведение. София: СИЕЛА, 2013.
4. Проданов, М., Психология на убеждаването и влиянията. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“, 2011.
5. Стоянов, В. Организационна психология. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, 2014.
6. Фърман, Е., Индивидуалните различия на работното място. София: „Изток – Запад“ 2012.
7. Минчев, Б. Психология – еволюционно феноменологичен подход. София: Сиела, 2013.
8. Голман, Д. Емоционална интелигентност. София: Кибеа, 2000.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.